

RENTSS

Rapport 2012:xx

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Riskhänsyn vid planläggning av bebyggelse

– människors säkerhet intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods

Sammanfattning

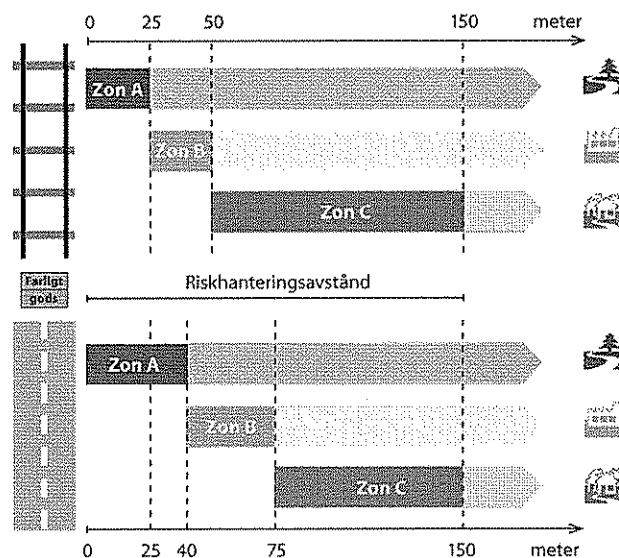
Transport av farligt gods är förknippat med risker för liv, hälsa, miljö och egendom, det är dock inte rimligt att förbjuda dessa transporter i dagens samhälle. Det är däremot både rimligt och nödvändigt att beakta förekomsten av transporter av farligt gods på vägar och järnvägar i den fysiska planeringen.

I denna rapport redovisas Länsstyrelsen i Stockholms läns syn på och rekommendationer för hur riskhänsyn bör hanteras i planprocessens olika planer i anslutning till vägar och järnvägar med transporter av farligt gods. Rapporten omfattar riskhänsyn avseende olyckor involverande farligt gods eller urspärning, med negativa konsekvenser för människor. För att öka förståelsen för Länsstyrelsen i Stockholms läns rekommendationer beskrivs även bakgrundsmaterial, bland annat de centrala myndigheternas rapporter och riktlinjer inom området. Det finns dock inga detaljerade nationella rekommendationer eller riktlinjer vad gäller riskhänsyn intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods.

Syftet med rapporten är att tydliggöra Länsstyrelsens tolkning av plan- och bygglagen och miljöbalken avseende riskhänsyn vid planläggning samt effektivisera riskhanteringsprocessen vid planläggning länet. Det är kommunen som är ansvarig för att ansvarsfull riskhänsyn tas i fysisk planering. Länsstyrelsens roll är, bland annat att tillhandahålla planeringsunderlag och ge stöd till kommunerna. Länsstyrelsen kan även enligt PBL överpröva kommunens beslut att anta detaljplaner eller områdesbestämmelser om beslutet kan antas innebära att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet.

Riskhanteringsprocessen bör generellt ske löpande genom hela planprocessen, således bör risk- och säkerhetsaspekter beaktas redan i tidiga planeringsskeden. Vidare bör någon form av riskbedömning genomföras och dokumenteras för respektive plan och skede. Riskbedömningar används som beslutsunderlag avseende var bebyggelse kan lokaliseras, vilken markanvändning som är lämplig samt vilka eventuella säkerhetsåtgärder som krävs. Att införa säkerhetsåtgärder, exempelvis mur eller plank, förstärkning av stomme och ej öppningsbara fönster, kan vara ett sätt att möjliggöra bebyggelse där det annars inte vore lämpligt ur risksynpunkt. I rapporten redovisas stöd för riskbedömning, värdering av risk och val av säkerhetsåtgärder.

Länsstyrelsen anser att nyttjandet av skyddsavstånd utgör en grundläggande princip för riskhänsyn i fysisk planering i och med att den överensstämmer med de allmänna lokaliseringsprinciper som finns i lagstiftningen. Mot denna bakgrund redovisas av Länsstyrelsen rekommenderade skyddsavstånd till vanligt förekommande markanvändning i enlighet med Figur 1.

Rekommenderad kvartersmark inom respektive zon

Zon A	Zon B	Zon C
L – odling	G – bilservice	B – bostäder
P – parkering (yt-parkering)	J – industri	C – centrum
T – trafik	K – kontor	D – vård
N – friluftsområde (till exempel motionspår)	U – lager	H – övrig handel
	N – friluftsområde (till exempel camping)	R – kultur
	P – parkering (övrig parkering)	S – skola
	E – tekniska anläggningar	K – hotell och konferens
	H – handel (sällanköpshandel)	Y – idrotts- och sportanläggningar (arena eller motsvarande)
	Y – idrotts- och sportanläggningar (utan betydande åskådarplatser)	

Figur 1 Sammanfattning av Länsstyrelsens rekommendationer avseende skyddsavstånd till led för farligt gods från respektive kvartersmark.

Länsstyrelsens principiella inställning till skyddsavstånd i förhållande till andra säkerhetsåtgärder sammanfattas i nedanstående policy, vilken formulerats för att utgöra ett stöd i de fall de rekommenderade skyddsavstånden inte uppfylls.

Länsstyrelsen anser att nyttjandet av skyddsavstånd utgör en grundläggande princip för riskhansyn vid planering av ny bebyggelse i närhet till vägar och järnvägar med transporter av farligt gods. Vid behov införs kompletterande säkerhetsåtgärder utöver skyddsavstånd.

Länsstyrelsen anser att det, i princip oberoende av den aktuella risknivån och andra säkerhetsåtgärder, bör finnas ett skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägar och järnvägar med transporter av farligt gods och kvartersmark i zon B eller C.

Att upprätthålla skyddsavståndet på 25 meter anses vara särskilt viktigt för kvartersmark i zon C.

I syfte att underlätta det praktiska användandet av Länsstyrelsens rekommendationer för hur riskhänsyn bör tas vid framtagande av planer för markanvändning i anslutning till vägar och järnvägar med transporter av farligt gods finns ett avsnitt om förslag till arbetsgång. Vidare finns även ett avsnitt som beskriver parametrar som bör beaktas vid en riskbedömning samt hur dessa påverkar risknivåerna.

REMISS